

L'ús i el consum del català

Mentre preparem aquesta edició de *LLENGUA I ÚS*, el Govern de la Generalitat fa públic un estudi que versa sobre els mots que donen títol a la publicació i segons el qual el 80 % dels catalans es manifesta a favor que tots els ciutadans de Catalunya coneguin i sàpiguen parlar català. Aquesta darrera dada, des del punt de vista professional no seria tan rellevant si no fos perquè va acompanyada de l'expressió de força optimisme respecte de la situació present i futura de la llengua: més de dues tercers parts de la mostra (un 68,4 %) creu que la situació del català és positiva o molt positiva, i que encara serà més bona el 2010 (el 78,5 % explicita aquesta expectació).

Aquestes són les primeres dades de què disposem amb una mostra tan significativa de població (4.142 persones entrevistades) i dibuixen una evolució positiva del català com a llengua habitual. En aquest sentit, el 49,6 % dels consultats tenen el català com a llengua d'ús habitual (un 0,5 % declara parlar altres llengües diferents del català i del castellà); el català va per davant en el consum de ràdio (35 %, per sobre del 30,4 % de consum en castellà) i de televisió (34 % vs. 30,7 %) mentre que, tot i que puja en relació amb anys anteriors, se situa en un 23,5 % en el consum de premsa (vs. 52,6 % en castellà) i en un 17,7 % en la lectura de llibres (vs. 53,8 % en castellà).

Reprement algunes xifres d'estudis més modestos però igualment recents que hem fet públics en aquestes pàgines, sabem que els establiments de les principals cadenes de supermercats i hipermercats tenen una presència majoritària del català en el conjunt de les seves comunicacions (un 78 % atenen en català els clients). Un estudi elaborat en col·laboració amb les empreses del sector vitivinícola del Penedès que avui publiquem mostra que el català és la llengua habitual en l'ús intern, alhora que presenta unes interessants primeres impressions dels empresaris sobre la llengua i l'etiquetatge.

S'ha succeït mentrestant la publicació de l'informe mundial de la Unesco sobre dades de 1988-1994, que situa el català com la desena llengua més traduïda, amb tendència a l'augment, a l'igual que l'anglès, el castellà, l'italià i el neerlandès, mentre que l'alemany, el rus, el suec i el danès han tendit al descens.

A un temps encara de l'entrada en vigor del termini que la Llei de política lingüística dóna a les entitats del món socioeconòmic per adaptar-s'hi, aquestes dades esdevenen indicadors clau per analitzar els progressos de la llengua en l'àmbit econòmic. La recent signatura de convenis amb Argentina, la Confederació del Comerç de Catalunya i Caja Madrid ajudaran a treballar en la mateixa línia.

Amb els pensaments en l'ús i en el consum, la major part de col·laboracions d'aquest número reverteixen en enfocaments molt pràctics: una experiència de millora de la qualitat comunicativa en català per a dirigents sindicals i una via pràctica d'accés a les dades més exactes de què disposem sobre els coneixements de la llengua catalana, els censos 1986-1991-1996, a través de la consulta interactiva a la web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Editorial